

Garnforståelse

Blandingsgarnet

Der kan være flere grunde til at blande forskellige typer af fiber i enten garner eller metervare.

1. Ved at blande syntetiske fibre med naturfibre supplerer de forskellige fibres brugsegenskaber hinanden, såsom varme (uld), let vægt (bomuld eller rayon), holdbarhed (tilføjes nylon til sok garn, for eksempel), eller blødhed (cashmere, alpaca).
2. Ved at blande syntetiske fibre med naturfibre kan der reguleres på prisen.
3. Blandinger kan foretages

Bomuld og syntetiske fibre

- De syntetiske fibre øger styrken, gør varen lettere, billigere og nemmere at renholde.
- Vare af bomuld blandet med syntetiske fibre vil krølle mindre end varer af ren bomuld.

Bomuldsandelen vil give brugeren de komfortmæssige egenskaber, så som optage fugt fra kroppen.

Bomuld og hør

Blanding af disse materialer vil give mere struktur i varen, og samtidig gøre den billigere og nemmere at renholde end tilsvarende i hør.

Det vil være naturligt at blande bomuld med cottoniseret hør da cottoniseret hør giver en mindre udseendeændring end ubehandlet hør vil give.

Varer af bomuld blandet med hør fibre vil have stor absorberings evne, og på grund af bomuldsandelen vil prisen være mindre end hvis det var 100% hør

Uld og syntetiske fibre

Varer af uld og syntetiske fibre vil være lettere, stærkere og lettere at renholde, og vil samtidig være mindre sart end varer af ren uld.

Ulden giver varen evne til at optage fugt (sved) og er samtidig mere isolerende, end hvis det var 100% syntetisk fibre.

Uld og viskose

Et stort indhold af uld mindsker krølningstendensen og vil give en øget isolerende evne. Viskosen vil nedsætte prisen og mindske tendensen til filtning end ved vare af 100% uld.

Finere hår fibre, uld fra får og syntetiske fibre

Varen vil få større blødhed og øget isolerings evne på grund af de fine hår fibre, og de vil samtidig give et mere eksklusivt udseende, end varer af alm. uld og syntetiske fibre.

De syntetiske fibre vil øge styrken, og nedsætte prisen i forhold til varer der udelukkende består af uld og fine hårfibre.

Elasthan og bomuld, uld eller syntetiske fibre

Strikkede eller vævede varer med små mængder elasthan vil få øget evne til at bevare god pasform, mindske tendensen til at give knæ og albuebuler.

Blandingen kan være fremstillet som et ompundet garn, hvor elasthan fiberen vil ligge som en kerne ompundet af eks. bomuldsfibre.

Uld og bomuld

Varer i en blanding af 50% uld og 50% bomuld, vil dels have større blødhed og en god isoleringsevne på grund af uld andelen, og samtidig være lettere at renholde på grund af bomuldsandelen.

Prisen vil være lavere end for varer i ren uld.

Garn kan anvendes ufarvet eller kan være farvet med naturlige eller kunstige farvestoffer. De fleste garner har en enkelt ensartet nuance, men der er også et bredt

<p>udvalg af brogede garn:</p> <p>Heathered eller tweed: garn med pletter af forskellige farvede fibre</p> <p>Ombre: brogede garn med lyse og mørke nuancer af en enkelt nuance</p> <p>Flerfarvede: brogede garn med to eller flere særskilte nuancer (en "papegøje farvestilling" kunne have grøn, gul og rød)</p> <p>Self-striping: garn farvet med længder af farve, der automatisk vil skabe striber i en trikotage objekt</p> <p>Bændsles: garn lavet af strenge af forskellig-farvede garn snoet sammen, nogle gange på nært beslægtede nuancer</p>
<p>Garn består af endeløse fibre (meget lange kontinuerlige fibre) enten snoet sammen eller kun grupperet.</p>
<p>Naturlig eller syntetisk?</p> <p>Naturlige fibre, især hår-type fibre, lugter generelt af brændt hår.</p> <p>Syntetiske fibre har en tendens til at smelte. Nogle er dog brandhæmmende</p>

Garn forståelse

Garn og tråd findes i mange forskellige materialer. Nogle er kunstige, andre naturprodukt. Markedet bliver ved med at finde nye materialer og metoder. Her er en oversigt, som jeg har sat sammen, ved at finde informationer rundt omkring på nettet.

Garn egenskaber og ulemper er fundet her:

<https://materialeplatform.emu.dk/materialer/>

Jeg kan desværre ikke finde linket igen, så kan desværre ikke ansøge om lov til at kopiere nogle af teksterne, så derfor, hvis du mener at have rettighederne til oplysningerne, så send mig en mail.

Naturlige materialer

Uld: Får, lama, kamel, angoraged, angorakaniner, kashmeregged, merinofår, **Animalske fibre:** Garveuld (hår fra dyrets skind inden det skal garves. Anvendes til billig strikgegarn), lanolin (fra visse får der producerer store mængder lanolin (fedtstof)), mælkefiber (skummetmælk der laves til en protein spindingsvæske. Komfortabel, sund for huden, oeko-tex standard 100 (certificerer at det ikke indeholder farlige kemikalier. God til indfarvning). Naturfibre kræver normalt mere pasning end syntetiske, da de kan krympe, strække rynke mv, med mindre det får en behandling eks mercerisering eller superwash eller anden behandling.

Uld

Fordele ved uld:

- Elastisk
- Lille tendens til krøl (grundet stor elasticitet)
- God absorberingsevne (kan indeholde ca. 35% fugt uden at føles våd)
- Tåler alle former for rensning
- God presseholdbarhed
- Fremragende isoleringsevne
- God slidstyrke
- Bedste af alle natur fibre

Ulemper ved uld:

- Speciel vaskebehandling håndvask/eller meget skånsom vask (40°C)
- Lille trækstyrke
- Lang tørretid
- Udsat for angreb af mikroorganismer og møl
- Ringe bestandighed mod lys (nedbrydes relativt hurtigt)
- Filter let

<p>Andre hårfibre Mohair (ged), Cashmere (ged) og Alpaca (lama) vil sammenlignet med uld have nedenstående egenskaber:</p> <p>Fordele ved andre uld typer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Som uld fra får • Finere og glattere/ færre og fladere skæl • Mere glansfuld • Mere blød • Mere smudsafvisende 	<p>Ulemper ved andre uld typer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Som uld fra får, men mindre filtning grundet større og fladere skæl • Høj pris
---	--

Proteinfibre (hår silke fjer)

Hestehår (manke og hale fra hest), kohår (køer), silke (trådene omkring silkesommefuglens puppe), kaktussilke (kaktusser)

<p>Silke</p> <p>Fordele ved silke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • God trækstyrke (velegnet til sytråd) • Lille tendens til krøl (større end uld, men mindre end bomuld) • Rimelig absorberingsevne • God presseholdbarhed • Rimelig isoleringsevne • Krymper ikke • Let materiale (lille vægt) 	<p>Ulemper ved silke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Speciel vaskebehandling håndvask/eller meget skånsom vask (40°C) • Middel slidstyrke • Skånsom strygning • Udsat for angreb af mikroorganismer og møl • Ringe bestandighed mod lys
---	---

Plantefibre

Bomuld, hør, sojabønne, kokos, bast, græs, indisk hamp, hamp, papyrus, majs, brændenælde.

Bambus (viskose som Rayon)

Sisal (Agaveplante): Bruges normalt til tovværk, tæpper, måtter og katte legetøj

Rayon (Viskose): Cellulose fibre, organisk materiale, kunstig silke, fremstilles ud fra nogle planter eks soja, bambus og sukkerør.

<p>Bomuld</p> <p>Fordele ved bomuld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stor slidstyrke • God modstandsdygtighed mod lys • Høj vådstyrke/ styrkes i våd tilstand ca.10% • God absorberingsevne, ca. 21% • Tåler vask ved høj temperatur • Varmeledende/ leder varmen væk fra kroppen • Forholdsvis billig • Let at farve og efterbehandle 	<p>Ulemper ved bomuld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ringe isoleringsevne • Stor krøltendens/ er meget uelastisk • Tilsmudsningstendens/ tiltrækker ikke, men har ru fiberoverflade • Bliver kold når den bliver våd • Vanskelig at vaske ren kræver høj temperatur/ fiberen har en skruet form (60 til 95C) • Krymper (i ubehandlet tilstand) • Lang tørretid
<p>Hør</p> <p>Fordele ved hør:</p>	<p>Ulemper ved hør:</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Stor træk- og slidstyrke • Høj vådstyrke (ca. 20% stærkere i våd tilstand) • God absorberingsevne • Tåler alle former for rensning • Varmeledende • Tåler vask ved relativt høj temperatur 	<ul style="list-style-type: none"> • Skal vaskes skånsomt 60°C (tåler ikke hård mekanisk behandling i vask) • Stor krøltendens, da fibre er uelastiske • Lang tørretid • Pletfølsom (skjolder) • Krymper ved vask
---	--

<p>Viskose</p> <p>Fordele ved viskose:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Billigt råmateriale • God absorberingsevne • Acceptabel trækstyrke • Tåler alle former for rensning og vask ved høj temperatur (95°C) • Let at farve • Varmeledende/ leder varmen væk fra kroppen 	<p>Ulemper ved viskose:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stor krøltendens da fiberen er meget uelastisk • Ringe isoleringsevne • Krymper • Lang tørretid • Taber styrke i våd tilstand (minus ca. 50%)
---	--

Kunstfibre

Polyester, plastmateriale, holdbar, vaskbar, modstandsdygtig over for pletter, Nylon/polyamid, erstatning for silke, aktuel til damestrømper, god slidstyrke, elastisk, krølmodstandsdygtig, stor strækstyrke, formbestandig, optager mere fugt end andre syntetiske fibre, krymper ikke væsentlig. Ulempe bliver let snavset, bliver statisk elektrisk, dårlig isoleringsevne. direkte på kroppen er det ubehageligt med mindre det spindes som microfiber. Er mest egnet som blandingsprodukt.

Akryl, plastmateriale, blød, fleksibel, trækker fugt væk fra huden, ligner uld og blandes derfor ofte med uld da der ingen styrkeforskel er.

Microfiber, meget tyndtvævet polyester eller polyamid.

<p>Polyester</p> <p>Polyester fordele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • God styrke • God sollysbestandighed • Vejrbestandig • Stor elasticitet • Formstabil • Krøller ikke • Kort tørretid • Termoplastisk • Tåler alle former for rensning • Let at renholde (bliver ren ved 40°C, men tåler op til 95°C) • Krymper ikke 	<p>Polyester ulemper:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingen isoleringsevne • Tiltrækker tør smuds • Bliver statisk elektrisk • Vanskelig at farve • Ringe absorberingsevne
--	---

<p>Polyamid</p> <p>Polyamid fordele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • God træk- og slidstyrke • Formstabil • Termoplastisk • Krøller ikke • Kort tørretid • Tåler alle former for rensning 	<p>Polyamid ulemper:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ringe isoleringsevne • Ringe absorberingsevne • Bliver statisk elektrisk • Vanskelig at farve • Nedbrydes hurtigt ved sollyspåvirkning (gulner og)
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Let at renholde (40°C tørt snavs, vandigt snavs kræver 60°C) • Krymper ikke 	<p>mørner, der kan tilsættes lysstabilisatorer)</p>
<p>Polyakryl Polyacryl fordele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fremragende bestandighed mod sollys • Vejrbestandig • Rimelig isoleringsevne • Kort tørretid • Bliver ren ved 40 °C 	<p>Polyacryl ulemper:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ringe absorberingsevne • Bliver statisk elektrisk • Vanskelig at renholde (vask max. 40°C ingen tumlertørring) • Kan krympe
<p>Mælkefibre</p> <p>Mælkefiber garn er blødt bomuld, der kaldes således, da garnet indeholder 30 % mælkeprotein, der produceres af mælkeprotein kasein. Mælken skal være dehydreret og skummetmælkspulver. Proteinet kan derefter ekstraheres. Det er derefter fluidiseret og i denne form kan den spindes og blandet med andre fibre, såsom bomuld.</p> <p>Mælkefiber har en rigtig god indfarvnings egenskab på grund af sin helt hvide farve</p>	